

Statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet

Inledning

Vårgårda kommun har 2023-05-17, inför kommunens arbete med att ta fram en planeringsstrategi, av Länstyrelsen begärt ett underlag med statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet. Underlaget lämnas med stöd av 3 kap. 26 § plan- och bygglagen (PBL).

Enligt 3 kap. 26 § PBL ska Länstyrelsen i ett underlag till kommunen redovisa sådana statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet. I underlaget ska Länstyrelsen ange hur dessa intressen förhåller sig till översiktsplanen och om Länstyrelsens granskningsyttrande i någon del inte längre gäller.

Länstyrelsen tog fram ett motsvarande underlag till kommunen 2022-03-18.¹

Bedömning av granskningsyttrandenas aktualitet

Sedan underlaget lämnades 2022-03-18 har Vårgårda kommun antagit ändringen av översiktsplanen "Fördjupning av översiktsplanen – småstaden Vårgårda" 2023-01-11. Till ändringen hör Länstyrelsens granskningsyttrande daterat 2022-09-21.

Länstyrelsen bedömer, mot bakgrund av då gällande lagstiftning och förutsättningar, att granskningsyttrandet är fortsatt aktuellt enligt följande:

- Länstyrelsen skrev i granskningsyttrandet att kommunen behöver utveckla resonemangen kring hur icke-försämringskravet för miljö-kvalitetsnormer för vatten kommer att följas vid den fortsatta ut-

¹ Länstyrelsens dnr 401-1356-2022.

vecklingen av kommunen. Enligt det särskilda utlåtandet har planförslaget uppdaterats med tydligare beskrivning och resonemang för MKN för vatten, som bland annat tydligare beskriver kopplingen mellan kommunens planering och åtgärderna för att kunna följa MKN i Västerhavets vattendistriks Åtgärdsprogram för vatten.

- Länsstyrelsen lyfte i granskningsyttrandet att skyddsavståndet 500 meter bör gälla i stället för 300 meter då avloppsreningsverket hantlar fler än 5000 personequivaler. Planen och MKB uppdaterades enligt det särskilda utlåtandet med nytt skyddsavstånd och Länsstyrelsens synpunkt är därmed tillgodosedd.
- Länsstyrelsen ansåg att järnvägen som buller- och vibrationskälla bör nämnas. Enligt det särskilda utlåtandet har detta förtydligats och synpunkten är därmed tillgodosedd.

Granskningsyttrandet bedöms i övrigt som fortsatt aktuellt.

Lagändringar

Lag om allmänna vattentjänster (2006:412)

1 januari 2023 trädde nya paragrafer om vattentjänstplan i kraft, 6a-d§§. De kommunala vattentjänstplaner som alla kommuner ska ha tagit fram senast den 1 januari 2024 ger stöd för att bedöma om vattenförsörjning kan ordnas med allmän vattenförsörjning eller om det i stället behöver lösas med enskild vattenförsörjning. Vattentjänstplanen ska bland annat innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses, där både vattenförsörjning och avlopp ingår, och bör därför utgå från gällande översiktsplan. En vattentjänstplan ska också innehålla kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna va-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall.

Planens aktualitet ska prövas varje mandatperiod och den ska innehålla kommunens långsiktiga bedömning av behovet av nya verksamhetsområden. Vattentjänstplanen ska samtidigt kunna utgöra ett planeringsunderlag i den rullande översiktsplanprocessen och vid kommande uppdateringar av översiktsplanen. Planeringsstrategin är ett lämpligt verktyg för att långsiktigt koppla vattentjänstplanen till översiktsplanen.

Se Boverket PBL Kunskapsbanken² och vägledning från Svenskt vatten³.

² <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/oversiktsplan/allmanna-intressen/hushallning/vattenforsorjning/>

³ [M152-SV-PM-Vattentjanstplan_komplettering_VA-plan-reviderad-version.pdf \(svensktvatten.se\)](https://www.svensktvatten.se/medlemsmaterial/M152-SV-PM-Vattentjanstplan_komplettering_VA-plan-reviderad-version.pdf)

Plan- och byggförordningen 2 kap. 5 c §

I början av februari 2023 tog regeringen beslut om en ändring i plan- och byggförordningen som ställer krav på att översiktsplaner och regionplaner ska kunna tillgängliggöras och behandlas digitalt. Regeringens beslut innebär att alla översiktsplaner och regionplaner som påbörjas efter den 31 december 2026 ska utformas så att uppgifterna i dem kan tillgängliggöras och behandlas digitalt. Kravet gäller även vid ändring av en plan som påbörjas efter detta datum. Redan beslutade planer och planer som påbörjats före 1 januari 2027 omfattas inte av kravet.

Plan och byggförordningen 10 kap 31 §, standarder för utformning av översiktsplaner och regionplaner

Ändringen träder i kraft 2023-04-01 och innebär att Boverket får ta fram standarder för utformning av översiktsplaner och regionplaner. Boverket har tagit fram ett förslag till föreskrifter för översiktsplan som skickats ut på remiss fram till den 25 augusti 2023.

Övrigt

Boverket sammanställer regelbundet lagändringar av betydelse för översiktlig planering⁴. Med hjälp av lagrummet.se går det också att få en fullständig redovisning av ändringar sedan en lag publicerades för första gången. Där går det också att hitta varje enskild ändring med information om ikraftträdande, övergångsbestämmelser och vilka förarbetena är.

Nya underlag gällande statliga och mellankommunala intressen

[Planeringskatalogen.se](https://planeringskatalogen.se) är länsstyrelsernas tjänst som förmedlar länsstyrelsernas och de statliga myndigheternas planeringsunderlag på ett ställe. Underlagen kan bestå av geodata, publikationer av olika slag samt webbsidor. Planeringskatalogen uppdateras löpande i avstämning med berörda statliga myndigheter. De underlag som finns där utgör de planeringsunderlag som de statliga myndigheterna vill förmedla till den fysiska planeringen. Med hjälp av tjänsten kan kommunen söka planeringsunderlag utifrån olika avgränsningar såsom kommun, ämne, datum, myndighet eller fritext.

För att underlätta för kommunen har Länsstyrelsen förberett en sökning över nya och reviderade planeringsunderlag som berör statliga och mellankommunala intressen i Vårgårda kommun och som tillkommit sedan Länsstyrelsens senaste underlag till kommunen (2022-03-18).⁵ Dessa länkar uppdateras kontinuerligt.

⁴ [Lagändringar av betydelse för översiktsplanering - PBL kunskapsbanken - Boverket](#)

⁵ Observera, för att få fram samtliga underlag som tillkommit sedan kommunen antog sin översiktsplan behöver kommunen utgå från ett annat datum.

[Nya underlag \(dokument/webbsidor\)](#)

[Reviderade underlag \(dokument/webbsidor\)](#)

[Nya underlag \(GIS\)](#)

Med stöd av länkarna ovan och tidigare underlag från Länsstyrelsen kan kommunen ta ställning till ändrade planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet, kommunens fortsatta arbete med översiktsplaneringen och för att bedöma i vilken utsträckning planen är aktuell i förhållande till kraven i 3 kap. 3§, 4§ andra stycket 1 och 2 samt 5§ i PBL.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av funktionschefen och länsarkitekten Andreas Lidholm med planhandläggaren Elisabet Ebeling som föredragande.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/data-skydd.